

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

D. Augustini locus illustratus, Cap. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

ac mente præditæ potestates, quæ Spiritu sancto inferiores sunt, atque omnes, tam quæ in corporibus cernuntur, quàm quæ corpore vacante, creaturæ, quarum omnium optimo iure Dominus esse demonstrari queat is, qui solus eodè quo Pater subsellio sedet, per quem omnia facta sunt? quandoquidem, ut ait admirandus Apostolus, in ipso condita sunt omnia, tam quæ in cælis sunt, quàm quæ in terra, siue visibilia, siue inuisibilia. Quare consensaneum est eum solum paternæ similitudinis prerogatiuam habere, quippe qui etiam solus cum Patre confidere declaratus sit. Ex quo illud perspicuum est, nulli eorum quæ genita sunt, fas esse omnipotentis imperij ac regni dextram sortiri, præter eum unum, qui variè ac multipliciter, per ea quæ antè diximus, Deus prædicatus est. Hæc sanè à Donato Veronensi cõsultò præterita fuisse suspicor, quòd hinc Spiritus sancti maiestatem nimium imminui deprimique cerneret. Quoniam enim modo Spiritus sancti cum Filio æqualitas constabit, si eum Dominum appellet? Quis autem non videt, quàm detortè hæc verba exponat Eusebius, Si ergo David in Spiritu eum vocat Dominum: quæ cum perinde valeant ac si dixisset, Spiritu sancto afflatus, ille tamen hinc colligit, ipsummet Spiritum sanctum Dominum suum Filium appellare? quò nec falsius, nec absurdius quicquam cogitari potest. Ego vetò hunc locum eo nomine vertendù duxi, ut Lector intelligat, meliorem sibi in Trinitatis materia cognoscenda doctorem quærendum esse, quàm Eusebium. Hic enim & Patrem Dominum Filij, & Filium Dominum Spiritus sancti apertè asserit. quod quidem credere, quid aliud est, quàm horrendæ impietatis crimine se astringere? Sed iam ad alterum locum veniamus, in quo quædam transiit interpret. Is est lib. 7. cap. 1. cuius initium tale esse debet. Incredulitatis Iudaicæ gentis in Christum prædictio, signumque quod ipsis à Domino dabatur. Erat autè huiusmodi: Virgo Deum gignens, ob cuius ortum omnimoda Iudaicæ nationis eversio prædicebatur: & quo pacto alienigenæ & hostes terram eorù occupaturi erant: & quo modo ea quæ priùs deserta erat, diuinum cultum consecuta, vberes fructus allatura erat: sic videlicet indicata Ecclesia, quemadmodum diuinus Euangelista, &c.

D. Augustini locus illustratus.

CAP. XXX.

CVM Valerius Hipponensis Episcopus D. Augustinum ad munetis sui administrationem socium atque adiutorem ascuisset, idque ille animo permolesto ferret, plerique, ut ipse Epist. 148. testatur, multis sermonibus, qui ad ipsius vulnus non pertinerent, dolorem ipsius bono animo consolati sunt. Quinam autem hi sermones essent, qui ad sedandum ipsius dolorem nil afferrent, cum ipse subticuerit, in obscuro apud omnes esset, nisi Posidonius, qui ipsius familiaritate atque contubernio per diu usus est, nobis eos declarasset. Sic enim in eius Vita scribit: Vbertim flebat Augustinus Presbyter factus, nonnullis lachrymas eius, ut nobis ipse retulit, tunc superbè interpretantibus, & tanquam eum consolantibus, ac dicentibus, quia locus presbyterij, licet ipse maiore dignus esset, appropinquare tamen Episcopatu: cum contra songe alia de causa fletet. Hæc ergo erat præpostera illa cõsolatio, quam significabat Augustinus in ea Epistola, quam proximè citauimus. Sic enim cum eo quidam agebant, quasi ipse se non ad altiorem dignitatis gradum euectum fuisse doleat: cum contra pro singulari quadam eximiâque humilitate, ne eo quidem gradu, in quo collocabatur, dignum se censeret. Quod autem isti falso ac temerè

temerè de Augustino suspicabantur, idem antè nonnullis in eadem causa de Gregorio Nazianzeno suspicari contigit, quemadmodum ipse refert in Apologetico, vbi ostendit, omni procreata naturæ amplissimum decus esse, vel tantulum ad Deum appropinquare.

Corriguntur multa in libro Theodoriti de Questionib. Scripturæ.

CAP. XXXI

EX T A T eruditus profectò liber Theodoriti, in quo multæ Scripturæ quæstiones explicantur. Quem cum plerisque locis deprauatum offendissem, atque ea tantum errata colligere vellem, quæ vel interpretem fecerissent, vel non nisi ab eruditioribus animaduerti possent, de amici cuiusdam consilio sententiam mutavi, qui me admonuit, vt iis quoque consulerem, qui non eos in literis Græcis progressus fecissent, vt per se ipsi maculas, quamlibet perspicuas, deprehendere ac delere possent. Sic tamen negotium temperabo, vt quæ faciliora sunt, velut digito tantummodò indicem: ne quis nasutus me in rebus minutis, tanquam in mustaceo, laureolam quærere cauilletur. Nam in reliquis, vbi emendationis ratio interdum reddenda est, eadem breuitas à me præstari nec potest, nec debet. Quæst. 6. in Gen. lege ἐγκόσμιον. 7. νεσργεῖ τὸς ἀνθρώπους. ibid. εὐπετές. 8. ἐξενθὲ δὴκοντος. 20. ἀντιπαραλαλέμεν. 21. λείπειν ἐπ. Ibid. 101. μίσειν ἔθος. 29. ἐγκόσμιον. 37. ἀφαιρόντως. Ibid. παροσεύωχεν. 62. ὑποπίον. 69. καταποθέντας. Ibid. καταποσις. 71. τὸ λόγῳ τὸ ἔργον. Ibid. ἦδει γὰρ. 83. ἐν δυοσεβείᾳ. 100. καὶ κείνοι τὰ αὐτὰ. 105. χλίνας. 109. ἐπ' ἐχάπαν. Ibid. παρ' ἐπίων. Ibid. δίνας οἱ παῖδες. Ibid. νεμεσᾶ δέ. Ibid. διασαρμόνον. Ibid. ἐξήλθε τὸ βίβ. Ibid. ἀπέχοντο. In Exod. Quæst. 12. Σπινόβα χρωμίδα. vers. seq. νεανιουμίδα. Ibid. ὡς εἰ φύσι. Ibid. ἔδει μὴ γενέσθαι. Ibid. ὀπιμορούτις. Ibid. ἀλλόφυλοι non vacat, vt Picus suspicatur. 14. αὐτῶ τὴν σφειτομίδι. Ibid. τὴν ὁμόζυγα. Ibid. σιυιδεῖν πεδίων. 24. τὸν ἀμομον. 29. ἀπαλάμορος. 36. πολλὰ μὴ μίλλον. 44. λίθων ἐργασμῶν. 52. ὡς εἰς ὄ. 55. αὐτοχέδιος. In Leuitic. Quæst. 1. τῆς δυσδαιμονίας. Ibid. ἀγήραον. 11. ἔργον δ' ἀξιεπαίτων. 22. καὶ κληρον διελεῖν. 30. ὑγιὰ γὰρ εἶναι δεῖ, καὶ τῆς. 36. ὡσπερ εἰς γλῆ. In Num. Quæst. 3. οἱ μὲν ἱερέοντες. 6. εἶσα τῆς ἀδύτων. 20. παρηγρέουσα. 21. σὺκ ἐκ τῆς φόνος. 45. ὑοὶ δὲ τῆς Σηθ. In Deuter. Quæst. 4. καὶ τῆς θεομηνύται. 6. τὸ ἀγαπᾶς. 16. ὑποκρινόμενοι. 26. ἀργεῦσαιτες. 34. ἀρησία. 43. συγνώμης. In Iosue 8. ἐπηγάτατο. 9. λήσθη. In Iudic. 6. ἐπλεύω ἐποίησατε. 15. πεπωκάτων. Ibid. σιυτοτόμης ἐνός. 16. οἱ γὰρ τῆς Γεδεών. Hæc, quia perfacilia erant, indicasse tantum satis fuit. Nunc, quæ non ita prona sunt, quin interpretem quoque magna ex parte in fraudem induxerint, in medium proferamus. Quæst. 19. in Genes. καὶ παρῶτον τὴν βαβλὴν τὴν δευτερίαν παρῶταξας (sic enim lego, non παρῶταξας) i. Ac primum consiliū creationi anteponeus. Neque enim interpres hoc loco Græcorum verborum sensum expressit, dum ita vertit, ac primum creationis consilium inuendo. Vult enim Author, Deum in procreando homine, non simpliciter dixisse, Fiat homo, quemadmodum in reliquis rebus condendis fecerat, sed velut deliberationem quandam prius adhibuisse, cum dixit, Faciamus hominē, &c. 20. quæst. ἐκάστη τέχνη παρὰ τῆς ἄλλων τεχνῶν ἢ οἰκίαν ἐνάρξεται χεῖρας. Vbi certè nullo modo dubito quin pro ἐνάρξεται legendum sit ἐρανίζεται. i. mutuatur. Nam etiam eadem phrasi vtitur lib. 4. de Prouid. βλέπε τὰς τέχνας ἀπάσαις παρὰ ἄλλων ἐρανίζομενὰς τὸ χεῖρισμον. Aliquantò post, λέγω δὲ τὴν μετὰ σαφῶς ἀποφθεγμοῦ .i. vt vertit Picus, de his intellige qui aperta locuti sunt. Vbi videlicet